

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manușcrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserații se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiilor:</p> <p>Pentru publicații oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Dominus Epicurus.

În limbajul de toate zilele „materialist” înseamnă un om, care iubește peste măsură banii și bnnurile cari se pot câștiga cu ei. Interesant este, că în cârca acestor materialişti se așează toate mizeriile sociale, culturale și religioase de azi. Se crede că din cauza lor eșuează fără rezultat toate intențiile nobile și planurile frumoase ale idealiştilor. În realitate însă nu sunt așa de răi materialişti cum se crede în teorie. Cine ar putea să condamne pe țărani noștrii, de fapt materialicește, cari au adunat, până la jertfirea de sine, ban de ban numai ca să-și mărească moșia și ca să-și poate trimite copiii la școalele mai înalte. Țăranii materialişti au chiar un merit național atunci când culeg brează cu brează pământul din mâinile streinilor. Și ca să trecem la intelectuali, Gojdu nostru și alți intelectuali, adunând la parale au făcut cu putință ridicarea din popor a sute și sute de intelectuali, cari s’au făcut în diguri puternice pentru apărarea bisericii și a neamului. Ce motive grave avem să ne tânguim când poporul nostru, care multe veacuri a fost ros de sărăcia neagră, acum când e liber, în loc să ia drumul bogăției naționale s’a dat pe dunga democrației, invitând la blidul său încărcat cu bunătăți pe toți streinii ca la urmă să rămână iarăși unde a fost, flămând și rupt. Partea slabă a planului nostru de viață nu este în laturea materialistă a lui, ci alt undeva. De materialism să nu ne temem pentru că națiunea ține un echilibru riguros la împărțirea bunurilor materiale să nu sufere să crească arborii până în cer. E regulă aproape, că cei mai groaznici materialişti după moarte sunt împărțiți de erezi; deci e bine să aibă cât mai mult de împărțit. Primejdia vieții noastre o constituie în adevăr adepții lui Dominus Epicurus. Istoria bisericească ne arată, că creștinismul vechiu a avut mult de furcă cu

acești adepți, care au fost numeroși în toate straturile sociale. O ochire repede peste viața noastră socială ne dovedește că principiul lui Dominus Epicurus, „viața nu poate avea alt scop decât gustarea celor mai rafinate plăceri în mijlocul pretinilor” are mulți aderenți.

Miliarde grele se cheltuesc azi pentru plăcerile trecătoare, fiindcă lumea dă dreptate lui Dominus Epicurus, care învăța la timpul său că atomele cari constituiesc sufletul omenesc la moarte se resfiră fără urme în univers. După materialişti rămâne cel puțin materia adunată, de cari se vor ști folosi alții bine, după epicurei cari jertfesc totul pentru plăceri, nu rămâne nimic. Ce alt ceva poate însemna luxul exagerat dela orașe și sate decât epicureism curat. Oamenii neagă, că l-ar cunoaște pe Dominus și ar fi învățaceii lui dar faptele îi arată așa, oricât ar spune că sunt creștini și ar cunoaște buna învățatură creștină. Ce straniu lucru este să ridici mii de altare lui Iisus Hristos și faptice să profesezi învățătura unui filosof păgân despre care marele nostru strămoș Horațiu a spus că e cam purcel. Pe toate potecile susținem că suntem un popor în plin avânt național și religios cum și este bine și frumos dar cu înclinarea spre învățătura periculoasă a lui Epicurus nu putem merge înainte pe drumul ideal. Biserica creștină dela începutul ei a combătut vehement pe acest filosof păgân și dansa îl combate și azi din toate puterile ei. Biserica noastră românească creștină cu admirabile intenții a întemeiat o serie de asociații religioase cu scopul de a-și feri membrii ei de practica unei vieți necreștinești care duce la desoluție și la moarte.

Pentru tineret a creiat societatea sf. Gheorghe, pentru bătrâni F. O. R-ul, orice societate nu-i viabilă fără entuziasmul și dragostea pentru ea a membrilor. Dar în special e anemică, o societate religioasă fără priceperea rostului ei și fără primirea concepției de viață care îi face la

baza ei. Deocamdată s'a dat lozinca ca conducătorii acestor asociații să fie la locurile lor și să le conducă bine dar se pune întrebarea ce te faci cu conducători buni dacă nu ai și membrii buni? A sosit timpul când diferitele pături ale neamului nostru trebuie să reflecteze singure asupra întrebării încotro mergem dacă abandonăm îndrumarea religioasă a vieții? E mai mult decât splendidă ideea de a încadra pe toți credincioșii în diferite asociații religioase dar acest lucru se poate face cu folos dacă ei au la intrarea în aceste societăți și mentalitatea religioasă care se cere. O mamă era foarte necăjită atât pe preot cât și pe învățător că nu i-au crescut copilul bine. Dar pe nedrept, fiindcă vinovata adevărată a fost dânsa, care a stricat sufletul copilului neglijindu-l așa fel că, influențele de mai târziu nu mai aveau puterea celei dintâi.

Așa că întrebarea: cui te închini, lui Hristos sau lui Epicur, trebuie decisă acasă.

Când vom avea suflete hotărâte atunci de-abea se va începe înflorirea vieții religioase care singură ne poate mântui de toate metehnele grele.

Dr. Ștefan Cloroianu
protopresbiter.

Nu noi suntem de vină!

Tot în chestiunea episcopiei de Timișoara.

D-le Redactor,

Cel atacat e nevoit să se apere. Noi, o seamă de intelectuali bănățeni, am fost vizați, în două articole consecutive, publicate în „Foaia Diecezană“, de un anonim „Biserican bănățean“, ca unii cari ne-am lăsat dezbrățați de cei ce cereau o episcopie independentă la Timișoara prin aceea că noi am cerut rezolvirea acestei probleme a episcopiei de Timișoara prin mutarea sediului episcopiei dela Caransebeș la Timișoara și atașarea la actuala eparhie a Caransebeșului măcar a unei părți din teritoriul bănățean (3 protopopiate) *azi încă* „anexate“ la eparhia Aradului.

Legea presei obligă redacția organului de publicitate în care s'a produs atacul să publice același loc și răspunsul celui atacat. Iată de ce ne luăm voie să vă rugăm ca să binevoiți a face loc într'un apropiat număr al Foi Diecezane următoarele expuneri:

Noi cei ce ne-am declarat pentru soluționarea problemei acesteia a episcopiei din Timișoara prin mutarea sediului episcopiei de Caransebeș la noi, la Timișoara, am făcut acest lucru din aceleași motive din cari au cerut această solu-

ționare și înaintașii noștrii de acum 50 de ani cari — cum foarte bine o arată aceasta și anonimul autor al articolelor la cari ținem să răspundem aci — și ei, după ce au văzut tergiversările Sibiului în această chestiune la Congresele din 1867,—71 și —74, cu începere din 1876, au cerut totdeauna: fie o episcopie nouă, independentă la Timișoara, fie mutarea în metropola noastră a sediului unicei eparhii bănățene, a Caransebeșului.

Ne-a exasperat și ne exasperează și pe noi ca și pe înaintașii noștrii indiferența și de multe ori răutatea cu care am observat că e tratată de către cei în drept să o rezolve, această chestiune a episcopiei noastre.

Nu ne mai referim la trecutul mai îndepărtat. Să ne gândim numai la ceea ce s'a făcut — sau mai bine zis ce nu s'a făcut — în această chestiune în România mare.

Nimeni nu va putea nega că la început, îndată după întregirea noastră națională — să zicem până prin anul 1925 — autoritatea noastră bisericească mitropolitană putea ușor duce la îndeplinire hotărârile Congresului dela Sibiu de a se înființa la Timișoara episcopia întrezărită de testamentul marelui mitropolit A. Șaguna. În entuziasmul acelor vremuri care ministru de culte, sau de finanțe ar fi refuzat autoritatea noastră bisericească mitropolitană, dacă aceasta stăruia cât de cât pentru executarea acestei părți a testamentului lui Șaguna. Nu ne putem explica pentru împrejurările de atunci o lipsă de înțelegere din partea oricăror guvernanți în cazul că din partea autorității bisericești se arată suficientă sollicitudine pentru această problemă și se depunea stăruința recerută pentru soluționarea ei.

Așa am ajuns la convingerea că din partea autorității bisericești din fruntea mitropoliei noastre nu vom putea nădăjdui niciodată să fim susținuți și sprijiniți pentru ca să avem la Timișoara o episcopie a noastră, *independentă*.

Această convingere l-a determinat pe fiertatul E. Ungureanu să inițieze în 1925 memoriul prezentat ministerului de culte în care, pentru cazul că nu se găsește posibilitatea de a se înființa la Timișoara o episcopie nouă, *se cere mutarea episcopiei dela Caransebeș la Timișoara*, cu motivarea arătată și de „Bisericanul bănățean“ în articolele sale.

Și mai mult ne-a întărit în convingerea noastră atitudinea ce a avut în această chestiune dl Al. Lapedatu, autorul Legii de organizare a Bisericii noastre, care văzând stăruințele noastre încă atunci, în 1924 și 1925, intenționa să grupeze, chiar prin această lege, întreg Bănatul într'o singură eparhie cu sediul în

luție, aflând svonul favorabil planurilor noastre, am căutat să avem informații precise asupra originii și temeiniciei lui. Așa am aflat dela intimi ai fiertatului episcop cele ce s'au petrecut la Sibiu, după congresul F. O. R-ului: cum I. P. S. Mitropolit, în prezența P. Sfințitului Lazarescu dela Caransebeș a căutat să-l capaceze pe fiertatul nostru episcop Grigorie ca să consimtă la mutarea scaunului episcopesc dela Caransebeș la Timișoara, oferindu-i în schimbul teritoriilor pierdute din Banat protopopiatele: Brad, Ilia, Dobra și eventual și Deva din Arhidieceză.

Nu mult după acestea am putut auzi acest lucru chiar din gura a însuși regretatului episcop Grigorie, care cutreeră pe atunci Timișoara pentru a obține iscălituri pe memoriul ce-l pregătea împotriva acestor planuri sibiene. Spre a ne convinge pe toți să iscălim memoriul, P. S. Sa de multe ori ni-a istorisit cele petrecute la Sibiu.

Aflând noi că discuția dela Sibiu pe această chestiune a avut loc în prezența și a Preasfințitului Lăzărescu dela Caransebeș prin câțiva prieteni de ai P. S. Sale din Timișoara am căutat să aflăm și dela P. S. Sa cele istorisite P. S. Grigorie. P. S. Lăzărescu — după spusele celor ce-i ceruseră informații — a confirmat cele spuse nouă de P. S. Grigorie, rugându-ne numai să nu facem uz de aceste informații.

Oricum, noi nu ne mai puteam acum îndoi că la Sibiu o mișcare pentru mutarea scaunului episcopesc la Timișoara ar fi privită cu ochi buni. Și ne-am pus pe lucru trimitând, aproape simultan cu protestul P. S. S.-lui Grigorie în contra mutării, și noi un memoriu **pentru mutare**. Și cum să nu o fim făcut când pe noi ne ardea dorul de a avea la Timișoara *cât mai curând* episcop ortodox român. Și când acum pe lângă sfântul Sinod *aveam sprijin sigur* — așa credeam noi — *și la Sibiu*. Cine s'ar mai fi putut îndoi că, susținută cauza mutării și de București și de Sibiu, noi în scurt timp ne vom vedea visul cu ochii. Că nu s'a întâmplat așa, *nu e din vina noastră*.

S'a mai întâmplat un fapt tot cam pe vremea aceea; prin Noemvrie—Decemvrie 1934.

Regretatul episcop N. Ivan al Clujului — care ca și Sibiul nu vedea cu ochi buni socotelile fiertatului episcop Comșa de a ajunge întâiu episcop și pe urmă mitropolit la Timișoara — a scris unui timișorean două scrisori. În prima, între altele, se spun următoarele: „*Nu știu cine a inițiat mutarea episcopiei de Caransebeș la Timișoara, nu știu nici ce părere are episcopul Caransebeșului în această chestiune — ceace nici nu e de așa importanță — dar eu vă sfătuiesc și*

vă conjur să puneți tot sufletul pentru realizare. Părerea aceasta a mea se află și într'o propunere făcută în Congresul național-bisericesc, când era vorba de 2 ori 3 episcopii și eu am pledat pentru două, cari s'au și realizat. Iar una, a treia să treacă dela Caransebeș la Timișoara“.

„In Caransebeș nu este nici catedrală nici reședință..... Celelalte mărunțișuri nu numără..... Exemplu să vă fie Gherla. Au venit aici (la Cluj). Au deja seminar nou, în loc de colibă și au și 3 biserici“.

„Timișoara aparține azi Aradului. Aradul poate fi compensat cu 2 sau 3 protopopiate din arhidieceză: Bradul, Ilia și Dobra. Toate mai aproape de Arad ca de Sibiu, cu o comunicație ușoară.....“

„In chestiunea aceasta o să vă mai scriu. Voiam acum numai să Vă orientez asupra vederilor mele, cari sunt ale tuturor oamenilor serioși și chibzuiți“.

Acestea s'au scris la 9/XI 1934.

La scurt timp ne-a venit altă scrisoare dela același venerabil ierarh din care spicuim următoarele:

„**Chestiunea principală — de vieață și de moarte** — pentru voi bănățenii este mutarea sediului episcopesc dela Caransebeș la Timișoara. Veți ști că în proiectul original despre eparhii Ministrul Lapedatu pusese **Eparhia Bănățului cu sediul în Timișoara**. Și numai la stăruințele arhierăilor Bădescu și Musta s'a lăsat înduplecat să schimbe în Caransebeș. Chestiunea însă n'are s'o rezolve nici Caransebeșul nici veleitățile nebunești ale atâtor interesați, ci Congresul național-bisericesc din București, singurul în drept să decidă asupra teritoriilor eparhiilor“.

Pe lângă părerile și sfaturile atât de edificatoare pentru noi ale venerabilului ierarh scriitorile mai sus citate mai cuprindeau pentru noi și neprețuita informație că într'un glas cu sfântul Sinod, cu Sibiu și guvernul este pentru soluția mutării, cerută de noi. Căci dacă dl Al. Lapedatu — după cum arată și ultima scrisoare a regretatului episcop Ivan — încă din 1924, în proiectul original al Legii de organizare bisericească, azi în vigoare, contemplase să grupeze întreg Bănățul într'o singură eparhie cu sediul la Timișoara. D-sa nici în 1934—35, ajuns din nou ministru al Cultelor nu-și putea schimba această părere.

Cine ne va putea deci face nouă o vină din aceea că tot timpul de când ne-m dat seama de posibilitatea oricărei alte soluții noi timișoreni desinteresați am luptat pentru realizarea idealului nostru pe calea aceasta a mutării, contemplată de sfântul Sinod, de Sibiu și de guvernul țării? Cine ne va putea cândva reproșa că în

preocuparea noastră de a avea în Timișoara *că* mai curând o episcopie ortodoxă română, am ținut să fim pe aceeași linie și în deplin acord cu autoritatea noastră bisericească mitropolitană, cu sfântul Sinod, supremul for din Patriarhia noastră română și în același timp cu guvernul țării, reprezentat prin titularul dela Culte?

Noi cel puțin, avem ferma convingere că perseverând în atitudinea noastră suntem în asentimentul tuturor celor în drept să rostească un cuvânt în această chestiune.

E adevărat că ne-am înșelat. Dar repetăm iarăși: *Nu noi suntem de vină!*

Era în toamna anului 1935. Știam că în Octomvrie vom avea o sesiune ordinară a Congresului național-bisericesc. Și știam că în această sesiune a Congresului se va desbata și chestiunea episcopiei noastre. Avem doar și noi „desbinații“ și ceialalți „independenții“ memoriile noastre la Consiliul central bisericesc.

Pentru a ne putea prezenta la Congres solidari cineva a inițiat consfătuirea din 22/IX 1935 a intelectualilor bănățeni la Timișoara. Iar pentru a avea o orientare mai mulți dintre noi au întrebat înainte de consfătuire cu câteva zile pe dl Ministru Al. Lapedatu dacă-și mai menține părerea din 1924. Răspunsul a fost afirmativ. Dsa pe cât ne putem aduce aminte spune: *Rezistența celor din Caransebeș, Arhieriei Bădescu și Musta, a făcut ca la 1924 să cadă propunerea dsale. D-Sa însă n'a părăsit-o. Și azi o susține cu aceeași convingere și tenacitate ca la 1924. Căci e singura soluție rezonabilă și rezolvabilă a problemei ce ne preocupă pe noi pe bănățeni. Iși exprima nădejdea că vom aduce o hotărîre în sensul acesta la conferința convocată. Și mai spunea că ar fi fericit să poată fi executorul ei — legalizându-o prin Parlament cât mai curând posibil.*

Consfătuirea noastră s'a încheiat cu hotărîrea de a se stăruii pe lângă cei în drept să ia măsuri ca la Timișoara cât mai urgent **să ființeze o episcopie**.

Grupați în jurul acestei hotărîri și cu gândul de a avea la Timișoara cât mai curând și pe orice cale episcopia noastră, urma să ne prezentăm solidari în Congresul din Octomvrie 1935.

Dar nu ne-am prezentat. Ne-am făcut de răs. Ceialalți, cari azi ne reproșează nouă desbinarea, ne-au trădat, protestând printr'un manifest răspândit în incinta parlamentului, contra oricărei idei de mutare.

În ședința congresului ne-am combătut unii pe alții noi bănățenii, unii cerând una, alții alta.

Stranie ni s'a părut însă nouă, aderenților mutării, mai ales atitudinea din Congres a I. P. S.-lui Bălan.

Am arătat mai sus că dacă ne-am decis să luptăm pentru soluția aceasta cu mutarea, noi am făcut-o și pentru a intra în vederile I. P. S. Sale, exprimate — cum am arătat — în 1934. Ca astfel să ajungem a avea mai curând episcopie la Timișoara.

Ce decepție a fost pentru noi să-l auzim totuși pe I. P. S. Sa spunând în congres că: „e o mentalitate de nomad să-ți muți reședința dintr'un loc într'altul“ și că „în România întregită nu se dărâmă cruci, ci dacă e posibil să ridicăm altele noi“. Și că deci nu mai este pentru mutare.

Ca și când dela Rășinari la Sibiu din mentalitate de nomad s'a mutat sediul arhiepiscopiei și mitropoliei. Sau dela Târgoviște la București, dela Suceava la Iași, dela Rădăuți la Cernăuți, dela Severin la Râmnic, dela Ineu la Arad etc.

Și ca și când toate aceste mutări de scaune episcopale și mitropolitane din trecut ar fi fost tot atâtea „dărâmări“ de cruci — cum așa de patetic s'a caracterizat inițiativa de a muta episcopia dela Caransebeș la Timișoara.

Noi credem că a vorbi așa înseamnă a ne bate joc de istoria Bisericii noastre naționale. Și chiar de aceea a Bisericii universale, în cursul căreia au fost atâtea cazuri în cari un scaun episcopal a trecut dintr'o localitate într'alta. Și de sigur nu dintr'o „mentalitate de nomad“. Ci servind interesele Bisericii și ale credincioșilor ei.

Și iarăși de sigur nu pentru a se „dărâma cruci“, ci pentru că este în spiritul tradiției noastre bisericesti ca organizația bisericească să se orienteze, pe cât posibil, după organizația politică.

În cazul dat, mutarea dela Caransebeș la Timișoara — cum foarte bine a arătat și I. P. S. Sa Patriarhul Miron chiar în memorabila ședință a Congresului din 15 Octombrie 1935 — nu înseamnă a dărâma „crucea“ dela Caransebeș, ci a i se da „crucea“ dela Caransebeș o strălucire și mai mare, de cum i-a fost dat să aibă în trecutul de umilință în care a fost condamnată să se refugieze în acest orașel.

(Urmează).

Aderenții mutării

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la Librăria Diecezană

Geneza Arianismului

— Puncte de sprijin pentru Arianism în teologia creștină anterioară —

De Preotul Gh. Cotoșman
profesor la Academia teologică

Înainte de a începe tratarea genetică și sistematică a subiectului lucrării prezente, va trebui să facem o incursiune istoric-critică în domeniul circumstanțelor și al cauzelor interne și externe imediate, cari au dat naștere ereziei ariene. Ar fi greu, poate chiar imposibil, să judecăm senin Arianismul, dacă l-am detașa din mijlocul împrejurărilor istorice în cari el a fost plăzmit și s'a manifestat¹⁾.

Istoricii Socrat și Teodoret, ignorând controversele dogmatice cari l-au precedat, socotesc Arianismul ca rezultat al pizmei și al răzburării — în urma eșecului lui Arie de a ajunge la scaunul episcopal al Alexandriei, ocupat prin alegerea contracandidatului său, Alexandru —, iar propagarea Arianismului o atribuie, nu fără dreptate, „vicleniei celui ce s'a făcut șampionul lui“²⁾.

Lor le-a părut rațional — observă Theophile Charpiot — că Arianismul are altă sursă, căutându-o în resentimentul lui Arie contra episcopului său, Alexandru. După cum se va vedea mai jos, acest resentiment a provocat într'adevăr erupția convingerilor lui interne, cari de multă vreme-i frământau mintea înfierbântată și cari așteptau numai momentul prielnic spre a izbucni în afară și a lua forme concrete.

Nu ambiția, nici pizma au fost cauza ereziei. Motivul adevărat îl găsim în împrejurarea că „Arianismul părea că desleagă chestiuni pe cari Ortodoxia nu le-a precizat“³⁾. Între altele, teologia din primele IV veacuri creștine n'a precizat și fixat îndeajuns dogma Sfintei Treimi. Încercările ce s'au făcut de a pătrunde cu mintea misterul de nepătruns al acestei dogme, au dus totdeauna la grave rătăcirii. Pentru a o face accesibilă minții, sfinții Părinți, învățătorii și scriitorii bisericii s'au servit de filozofia greacă, în special de cea platonice, și mai apoi de cea aristotelică. În general încercarea neizbutită de a concilia creștinismul cu filozofia greacă, a provocat contradicții și erezii, și a introdus raționalismul în domeniul credinții și al teologiei.

Doctrina bisericii despre Sfânta Treime, sau credința în Dumnezeu unul după ființă și întreit în persoane, o aflăm exprimată expres în Sfânta

1) Theophile Charpiot: Arius et l'Arianisme jusqu'au Concile pe Nicée, Geneve 1883, p. 8.

2) Idem, ibidem.

3) Ibidem.

Scriptură și'n Sfânta Tradițiune. Literatura apostolică și patristică abundă în dovezi despre realitatea Sfintei Treimi, deși expresiunea sau cuvântul „Treime“ nu-l întâlnim până la Teofil de Antiohia (+185). Doctrina în sine, ca dogmă, totuși nu era bine cristalizată, și'n special nu erau bine precizați termenii, cari exprimau substanța ființei divine, însușirile interne și externe, atribuțiile persoanelor Sfintei Treimi, relația lor internă, precum și egalitatea și consubstanțialitatea lor.

„Astfel prin cuvintele „ousia“ și „fisis“ și corespunzătoarele lor latinești „substantia“ și „natura“, unii înțelegeau ființa sau substanța dumnezeiască, iar alții persoanele Dumnezeirii. Tot astfel și prin cuvântul ipostasis, ipostas, față. Singur termenul „prosopon“ persoană, era înțeles de toți la fel și aplicat numai la designarea persoanelor Sfintei Treimi. Abia dela sinodul II ecumenic s'a stabilit definitiv că, prin ousia și fisis, se înțelege ființa sau substanța, ori natura dumnezeiască, iar prin ipostasis și prosopon, persoanele Dumnezeirii“⁴⁾.

Iar Pavel de Samosata (pe la 264) se servia de expresia „omousios“ adică „deofință“ spre a arăta relația între Tatăl și Fiul, totuși înțelegea prin ea că Cuvântul lui Dumnezeu sau Fiul este una și aceeași persoană cu Tatăl, o simplă însușire a persoanei Tatălui, adică Pavel lua expresia „Usia“ tot odată în sens de „Persoană“, nu numai în sens de „Ființă“⁵⁾.

(Urmează)

La telegrama omagială, trimisă în numele Eparhiei de către Prea Sfințitul nostru părinte episcop din prilejul aniversării zilei de naștere a Majestății Sale Regelui nostru Carol II, M. Sa a binevoit a telegrafia:

„Mulțumesc Prea Sfinției Sale pentru caldele urări ale Eparhiei

CAROL.

Ș T I R I

Sfințire de biserică în Crușovăț. Luni, în 18 Octomvrie s'a săvârșit sfințirea bisericii din Crușovăț, a cărei pictură a fost, de curând, complet refăcută. Actul sfințirii l-a făcut protopopul tractului Mehădia Iosif Câmplanu în sobor cu preoții cercului religios Domașnea. Suntem bucuroși a înregistra că la acest

4) Ioan Mihălcescu: Manual de Teologie Dogmatică. București, 1916, p. 95.

5) Eusebiu Popovici: Istoria bisericească universală, vol. I. București, 1925, p. 339.

insemnat act au asistat — între alți intelectuali — d-nii Dr. I. Radulescu, Dr. T. Țunea și C. Vasilescu, avocați în Caransebeș, toți fiii comunei Crușovăț.

Congresul general al F. O. R.-ului ce fusese anunțat pe 24 și 25 Octomvrie a. c. în Oradea, din motive neprevăzute a fost amânat pe zilele de 7 și 8 Noemvrie a. c. Programul îl vom publica în numărul nostru viitor.

† **Preotul George Simu** din Petrila a adormit în Domnul încă la începutul acestei luni. Răposatul a păstorit — din cei 75 ani ai vieții — timp de 53 de ani pe binecredincioșii din Petrila, reușind — într'un aret împrejmuț de sectari — să-i mențină pe toți în jurul sfântului Altar al bisericii străbune.

Dumnezeu să-i facă parte de odihna cerească!

† **Subrezizorul Simeon Ionașiu** fost membru al Adunării noastre eparhiale a trecut și el la vecinice. La sfințirea bisericii din Curtea, în 3 Octomvrie, l-am văzut în strana bisericii, cu aerul său de veselă bunătațe, dar obosit... deși era numai de 66 ani. Cu învățătorul Simeon Ionașiu se stinge un dascăl de ispravă din vremurile crunte de odinioară, cari l-au dus pretimpuriu la groapă.

Bunul Dumnezeu să-l încununeze ca pe un luptător de ispravă ce a fost!

A murit Generalul Cantacuzino, inimosul naționalist, care nu s'a sfiit — cu cei peste 70 de ani în spate — să meargă în Spania sbuciumată pentru aducerea osemintelor celor doi eroi Români. După ce s'a frământat în anii din urmă ai vieții — alături de tineri — să răspândească în Tară un spirit innoitor, de luptă și sacrificiu, moare liniștit că n'a trăit înzădar, n'a luptat și n'a jertfit înzădar.

Tineretul legionar i-a făcut o deosebit de impresionantă înmormântare. Dumnezeu să-l ierte!

Mulțumită publică. Subsemnatul atât în numele meu cât și în numele corporațiilor parohiale din Opațița, aduc și pe această cale cele mai vii și călduroase mulțumiri pentru daniile făcute bisericii noastre în scopul de a-și procura un clopot. Și anume: D-lui Dr. Dimitrie Nistor prefect al județului Timiș pentru ajutorul de 20.000 Lei și Consiliului comunal din Opațița pentru 15.000 Lei, precum și fiilor comunei, d-lui Patrichie Rămneanțu președinte al comisiei interimare județene, prin care s'a obținut ajutorul Prefecturii și pentru donația de 2000 Lei, d-lui Silviu Jivan - Timișoara 1000, Nicolae Muntean - Sibiu 1000, Aurel Grozav - T. Severin 1000, Irma Ghilezan - București 1000, Aurelia Jivan - Timișoara 500, Valeria Petcu - Gad 500, Aurora Popovici - Timișoara 500, Arsenie Mioc - Timișoara 500, Pr. Silviu Mioc - Cerna 500, Pr. Gheorghe Rămneanțu - Dejan 500, Eva Marian - Timișoara 500. Damaschin Marian - Timișoara 500, Petru Rujan - Deta 500, Protopop Augustin Ghilezan - Ciacova 250, Vasile Țuca 500, Nicolae Cercega 500, Iosif Palici 500, Aurel Stefan 500, Ioan Andraș 500, Catița Pârveu - Reșița 200 Lei.

Bunul Dumnezeu să-l răsplătească fiecăruia din vecinicile Sale bunătați și să le lungească firul vieții ca să mai poată face astfel de jertfe.

Asemenea mulțumim și d-lui Nicolae Muntean - Sibiu tot fiul comunei pentru executarea ireproșabilă a clopotului. Atotputernicul să-i dea sănătate, tărie și spor la muncă, ca să toarne cât mai multe clopote spre lauda și preamărirea lui Dumnezeu. - *Pr. Tiberiu Mărgineanțu.*

Nr. 5853 E. ex 1937.

NOTĂ OFICIALĂ.

Se atrage atențiunea On. Oficii parohiale asupra dispozițiunilor art. 16 din legea timbrului, amăsurat cărora persoanele juridice de interes public și privat sunt supuse impozitului echivalent.

Oficiile parohiale sunt datoare deci, ca în cursul celor 3 luni înainte de 1 Ianuarie a fiecărui an, să înainteze Administrațiilor financiare, fie direct, fie prin Percepțiile locale, declarații de impunere după modelul arătat în ordinul circular Nr. 2378 E./1927.

Aceste declarații se vor înainta atât pentru parohiile proprii, cât și pentru parohiile vacante, ce sunt administrate de dânsii.

Ne înaintarea la timp a acestor declarații aduce cu sine amendarea celor îndatorați la acest impozit echivalent cu jumătate din sumă impusă.

Sunt scutite de impozitul echivalent:

a) Imobilele publice, sau ale așezămintelor de utilitate publică ne producătoare de venit, și chiar când sunt producătoare de venit, însă aceste venituri sunt afectate (întrebuinate, folosite) serviciilor publice, sau scopului acelor așezăminte.

b) Imobilele parohiale (casele parohiale) cari nu produc nici un venit și cari s'au bucurat și până în prezent de asemenea scutiri.

Sesiunile parohiale sunt scutite de impozitul echivalent până la extinderea de 6 ha. (12 jug.)

În consecință sunt scutite:

Bisericiile cu toate recvizitele (odoarele) lor, casele parohiale, capelele, casele de rugăciuni, cimitirele, pământele bisericesti al căror venit se folosește la întreținerea bisericii sau pentru scopuri culturale, respective de utilitate publică.

Din sesiunile parohiale este scutită estinderea de 12 jug. rămânând impozabil numai restul de teren.

Impozitul după aceste sesiuni cade în sarcina uzufructuarului.

Toate celelalte dispoziții cuprins în ordinul circular Nr. 2378 E./1927 rămân în vigoare și în prezent.

Despre înaintarea declarațiilor se va face raport Consiliului eparhial cel mult până la 1 Ianuarie 1938.

Intrucât unele comune bisericesti vor fi impuse în mod ilegal, în termen de 20 zile dela primirea procesului-verbal de impunere Oficiile parohiale vor înainta apel la Administrațiile financiare respective raportând aceasta și Consiliului eparhial.

Orice daune cauzate prin întrelăsarea respectiv neglijența Oficiilor parohiale cad în sarcina conducătorilor Oficiilor parohiale.

Caransebeș în 21 Octomvrie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Asociația „Andrei Șaguna“ a Clerului ortodox român din Mitropolia Ardealului.

Nr. 25—1937.

CONVOCARE.

Potrivit prevederilor din art. 10 al Statutelor Asociației „Andrei Șaguna“ a Clerului ortodox român din Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramurășului — având arhierasca binecuvântare — convocăm

pe cel de al **XVI-lea Congres anual** al acestei Asociații la **Târgu Murăș**, pe ziua de 2 Noemvrie 1937, cu următorul

PROGRAM:

1. Ora 8^{3/4}, Sfânta Liturghie, cu chemarea Duhului Sfânt, în biserica ortodoxă din localitate, și cu predica păr. Il. Felea, prof. Acad. teol., Cluj.

2. Deschiderea Congresului prin președintele Iconom-Stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, în sala festivă a Primăriei, urmând salutul reprezentanților autorităților și diferitelor societăți.

3. La ora 13: masă comună în sala de oglinzi a Palatului Cultural.

4. La ora 15, în sala Primăriei: conferința P. C. Sale părintele diacon și profesor Grigorie T. Marcu: Despre secte.

5. Raportul general despre activitatea Asociației în anul trecut.

6. Raportul casierului despre situația financiară-economică a Asociației.

7. Eventuale propuneri ale Comitetului central, ori provenite dela membrii Asociației. (Acestea din urmă vor trebui prezentate biroului central al Asociației, cel puțin cu trei zile înainte de cogres).

8. Restaurarea conducerii Asociației pe proximități trei ani (1937-40) de gestiune.

9. Inchiderea congresului.

Delegații despărțămintelor Asociației, sunt invitați a participa în număr la ședințele congresului.

Membrii comitetului general se vor întruni în ședință, în preziua congresului (1 Nov.) la Prefectura județeană, la ora 18. precis.

După ședința de comitet va urma consfătuirea de obște cu delegații despărțămintelor și alți membrii ai Asociației.

P. C. Președinți de Secții vor avea să trimită de urgență, eventualele rapoarte restante și orice alte informații, pe adresa P. S. părintelui secretar I. Banda (Roșia, jud. Sibiu).

Pentru rețineri de locuințe, preoții congresiști vor avea să se anunțe, până în 27 Octomvrie P. C. Sale Părintelui protopop Ștefan Rusu din Tg.-Murăș.

Sibiu la 9 Octomvrie 1937.

Iconom-Stavrofor

(ss.) **Dr. Gh. Ciuhandu,**

președinte.

(ss.) **Pr. I. Banda,**

secretar general.

Comitetul Școlii Normale de Învățător „Ioan Popasu“ din Caransebeș

Nr. 212 și 213/1937-38.

Publicațiune de licitație.

Comitetul Școlar al Școlii Normale de Învățători „Ioan Popasu“ din Caransebeș, aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 28 Octomvrie 1937, la orele 10 a. m., se va ține licitație publică în cancelaria școlii pentru lăvea, crăpărea și așezarea în magazie a lemnelor de foc necesare în anul școlar 1937/37, în cantitate de circa 38 vagoane à 10.000 kgr.

La orele 11 a. m., se va ține licitație publică pentru aproximativ 10.000 kg. cartofi, necesari până la 1 Octomvrie 1938.

Licitațiile se vor ține în conformitate cu art. 88—110 din Legea Contabilității Publice, Regulamentul

Oficiului Central de Licitații și normele publicate în „Monitorul Oficial” Nr. 127/1931.

Licitanții vor depune ofertele închise și sigilate împreună cu o garanție de 5% din prețul licitat.

Ofertele se vor face în conformitate cu caetele de sarcini, cari se pot vedea în toate zilele la orele 8—12 a. m. în cancelaria școlii.

Caransebeș la 18 Octomvrie 1937.

Președintele Com. Școlar :

ss. Gh. Repede

Secretarul Com. Școlar :

ss. Gh. Neamțiu

Judecătoria rurală Teregova inst. c. f.

Nr. 1635/1937 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Calistița P. Verbuncu domiciliat în Mărășești-Mehedinți contra urmăritilor Ion și Ana Leitin domiciliat în Cornereva, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă :

Licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra porțiunei a urmăritei din imobilele înscrise în c. f. a comunei Cornereva, din circumscripția Judecătoriei Teregova anume: Pag. 2836 No. top. 754 Lunca Frasincea 1 jug. 400 stp. 2/8 B. 2—3 în valoare de lei 100. Pag. 3238 No. top. 754 Lunca Frasincea de 1 jug. 800 stp. 2/8 B. 2—3 în val. de lei 150. Pag. 1210 No. top. 380 Lunca Zaicii 220 stp. 45/80 B. 2, 3, 4, în val. de lei 200. Pentru încasarea creanței de 6.800 Lei capital, interese de — spese de proces și de executare de 1250 lei, fixate până acum, spese de 263 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune;

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **11 luna Noemvrie anul 1937 ora 11 în casa comunală a comunei Cornereva.**

În baza art. 150 legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează :

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori se predea aceluiași delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 LX. din 1881 art. 21 XLI 1908).

Teregova la 7 luna August 1937.

Jud. s. s. **A. Gheorghiu** s. s. **I. Bica** dir. c. f.

Pentru conformitate: **I. Bica** dir. c. f.

Judecătoria rurală Teregova instanța c. f.

No. 1877/1937 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritorii Dumitru Popovici, Miclău Popovici, Nicanor, Ion Ponoran din Feneș contra urmăritei Maria Popovici recte Vadrariu dom. în Feneș, la cererea urmăritorilor Judecătoria ordonă :

Licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra porțiunei a urmăritei de 1/4, din imobilele înscrise în c. f. a comunei Feneș din circumscripția Judecătoriei Teregova anume :

Pag. 8 1/4 parte din top. 54 În sat de 1200 stp. întreg B. 6 în val. de lei 75. Pag. 8 1/4 parte din top. 42 La Cojan de 1 jug. 400 stp întreg B. 6 în val. de lei 80. Pag. 8 1/4 parte din top. 131 La Cojan de 1 jug. 400 stp. întreg B. 6 în val. de lei 80. Pag. 8 1/4 parte din top. 26 Seliște de 400 stp. întreg B. 6 în val. de lei 30. Pag. 8 1/4 parte din top. 74 Seliște de 850 stp. B. 6 în val. de lei 50. Pag. 8 1/4 parte din top. 8 La Cocâra de 1000 stp. întreg B. 6 în val. de lei 50. Pag. 8 1/4 parte din top. 10 La Cocâra de 1000 stp. întreg B. 6 în val. de lei 50. Pag. 8 1/4 parte din top. 13 La Cocâra de 1000 stp. întreg B. 6 în val. de lei 50. Pag. 8 1/4 parte din top. 460 Obârșia Glinovului 1000 stp. întreg B. 6 în val. de lei 50. Pag. 8 1/4 parte din top. 352 Alte Ortstage de 460 stp. B. 6 în val. de lei 30. Pag. 8 1/4 parte din Intravilan 300 stp. B. 6 în val. de lei 100. Pentru încasarea creanței de 9.700 lei, capital, spese de proces și de executare de 1299 lei, fixate până acum, spese de 428 lei.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **13 luna Noembrie anul 1937, ora 10 în casa comunală a comunei Feneș.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează :

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de 75% din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori să predea aceluiași delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 Legea LX din 1881, și art. 21 XLI 1908).

Teregova, la 23 August 1937.

ss. **A. Gheorghiu** judecător ss. **I. Bica** director c. f.

Pentru conformitate **Ioan Bica** director c. f.

Aviz

Tot felul de

picturi bisericesti,

pictări de biserici

renovări și spălarea bisericilor,
apoi obiecte :

diferite icoane, ripizi, prapori etc. etc.
execută prompt și cu prețuri convenabile

Prof. Gh. I. OTONOĞA

CARANSEBEȘ, Str. Cloșca Nr. 1—3.

